

Kinnitatud
Tallinna Laagna Gümnaasiumi direktori 01.11.2018
käskkirjaga nr 1-2/24

**TALLINNA
LAAGNA GÜMNAASIUMI**

ÕPILASTE HINDAMISJUHEND

SISUKORD

1	Hindamise korraldus	3
1.1	Hindamine	3
1.2	Kujundav hindamine	4
1.3	Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	4
1.4	Õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamine	5
1.5	Põhikooli kokkuvõtavad hinded ja järgmisse klassi üleviimine	7
1.6	Gümnaasiumi kokkuvõtavad hinded	8
1.7	Kooli arvestustööd ja üleminekueksamid	9
1.8	Põhikooli lõpetamine	9
1.9	Gümnaasiumi lõpetamise korraldus	10

1 Hindamise korraldus

1.1 Hindamine

1. Hindamise eesmärk on:
 - 1) toetada õpilase arengut;
 - 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
 - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
2. Põhikooli I, II ja III kooliastmel ning gümnaasiumis hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk».
3. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
4. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.
5. Õpetaja avalikustab põhikoolis trimestri ja gümnaasiumis kursuse alguses e-koolis perioodi programmi. Programmis on välja toodud perioodi jooksul käsitletavad teemad, hindamismeetodid ja hindamiste ajakava.
6. Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hinnetest ja hinnangutest üldjuhul e-kooli kaudu.
7. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta iga trimestri lõpus õpilase klassitunnistuse kaudu e-koolis.
8. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.
9. HEV õpilaste hindamise erisused on välja toodud HEV õpilaste õppekorralduse peatükis.

1.2 Kujundav hindamine

1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtustega ning heade tavadega.
3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Aineõpetaja võib õpimapi teha õpilasele kohustuslikuks.

1.3 Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
2. Hindamisel viie palli süsteemis:
 - 1) hindegas „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid;
 - 2) hindegas „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

- 3) hindegas „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
 - 4) hindegas „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
 - 5) hindegas „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
3. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest: hindegas „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegas „4” 75–89%, hindegas „3” 50–74%, hindegas „2” 20–49% ning hindegas „1” 0–19% .
 4. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegas «nõrk».
 5. Kui õpilane puudus või ei teinud praktiliselt tunnis kaasa või tema arvestuslik töö / kontrolltöö on sooritamata, siis märgitakse e – kooli „X”. Märges „X” ei ole hinne, vaid tähistab tegemata tööd, mis tuleb õpilasel (puudunud õpilasel peale kooli naasmist) sooritada esimesel võimalusel kokkuleppel õpetajaga.
 6. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegas «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud panemata, lisab õpetaja e-kooli hinde kommentaari, kus on välja toodud hinde selgitus ning kuidas toimub hinde järelvastamine.
 7. Järelvastamisele kuuluvad õpetaja poolt määratud kontrolltööd ja õpiülesanded. Õpetaja lisab e-kooli hinde kommentaari, kus annab teada, millal ja mil viisil järelvastamine toimub.

1.4 Õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamine

1. Tallinna Laagna Gümnaasiumi õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on: suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma koolis kehtivaid nõudeid; motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

2. Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust, gümnaasiumis ainult käitumist.
3. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekavas toodud üldpädevustest ning kooli kodukorra nõuetest.
 - 1) Käitumishindega *eeskujulik* hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
 - 2) Käitumishindega *hea* hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
 - 3) Käitumishindega *rahuldav* hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
 - 4) Käitumishindega *mitterahuldav* hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele või ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata *mitterahuldavaks* ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
 - 5) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
 - 6) Hoolsushindega *eeskujulik* hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
 - 7) Hoolsushindega *hea* hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
 - 8) Hoolsushindega *rahuldav* hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
 - 9) Hoolsushindega *mitterahuldav* hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.
4. Esimeses kooliastmes lisab aineõpetaja rahuldavale ja mitterahuldavale käitumis- ja hoolsushindele kommentaari. Teises ja kolmandas kooliastmes lisab aineõpetaja kommentaari mitterahuldavale hoolsus- ja käitumishindele. Aineõpetajate hinnangutest teeb kokkuvõtte õpilase klassijuhataja, kes lisab omapoolse kokkuvõtva käitumis- ja hoolsushinde.

1.5 Põhikooli kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri- ning aastahinne, mille väljapanekul hinnatakse riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste saavutamist.
2. Trimestri hinne pannakse välja trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
3. Mitterahuldavale kokkuvõtvale hindele lisab õpetaja e-kooli kirjaliku kommentaari, kus annab ülevaate õpilase arengust ja tulemustest.
4. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestrihinne või hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».
5. Õpilasele, kelle trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Kui õpilasele on määratud nõutava õpitulemuse saavutamiseks mõni tugisüsteem, kohandatakse hindamine vastavalt õpijõudlusele lähtudes õpilase individuaalsest arengust.
6. Rakendatavad tugiõppe vormid on: täiendav iseseisev kodune töö, täiendav õppetöö õpetaja vahetul juhendamisel, logopeediline abi, individuaalne õppekava. Logopeedilise abi rakendamisel tugisüsteemina on õpilast võimalik eesti keeles hinnata diferentseeritult.
7. Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
8. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk». Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
9. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või

„nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

10. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

1.6 Gümnaasiumi kokkuvõtvad hinded

1. Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis. Kool võib kasutada valikkursuste hindamisel hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
2. Mitterahuldavale kursusehindele lisab õpetaja e-kooli kirjaliku kommentaari, kus annab ülevaate õpilase arengust ja tulemustest.
3. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist õppekava välise õppimise või tegevuse koolis õpetatava osana arvestamisel.
4. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1”.
5. Õpilasel on õigus soovi korral avalduse alusel parandada puudulikku või nõrka kursusehinnet 1 – 2 õppeaines peale õppeperioodi lõppu täiendava õppetöö ajal. Kui õpilane on kursuse jooksul puudunud põhjuseta, siis kursusehinnet parandada ei saa. Õpilane kooskõlastab oma soovi aineõpetaja, klassijuhataja ning õppealajuhatajaga.
6. Gümnaasiumiõpilase järgmisse klassi üleviimise ja täiendavale õppetööle jätmise otsustab kooli õppenõukogu kokkuvõtvate hinnete alusel. Gümnaasiumiõpilase üleviimine järgmisse klassi otsustatakse üldjuhul hiljemalt 30. juuniks, erijuhtumil ja õpilase soovil või nõusolekul, võib õppenõukogu otsuse teha 30. augustiks.
7. Õpilane arvatakse koolist välja, kui õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamas õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja «nõrgad» või «puudulikud».
8. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu õppenõukogu otsusega, kui õpilasel on kuni kahes õppeaines üle 50% kursusehinnetest hinnatud „puudulik” / „nõrk” või gümnaasiumi üleminekueksam sooritatud hindele "puudulik" / "nõrk". Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja juhendamisel õppeülesandeid, mis

toetavad nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist õppeaines. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.

9. Gümnaasiumi õpilane peab sooritama täiendava õppetöö, vastasel juhul ta kustutatakse gümnaasiumi õpilaste nimekirjadest.

1.7 Kooli arvestustööd ja üleminekueksamid

1. Põhikooli üleminekuklassides toimub õppeperioodi lõpus arvestustöö, mille hinnet arvestatakse kokkuvõtva hinde väljapanekul. Arvestustöö tuleb sooritada vähemalt hindele rahuldav. Õppeaine määratakse ainevaldkondade nõukogu poolt I trimestri lõpuks.
2. 10. ja 11. klassis toimub õppeperioodi lõpus üleminekueksam. Üleminekueksami õppeaine määratakse ainevaldkondade nõukogu poolt I trimestri lõpuks. Üleminekueksam tuleb sooritada vähemalt hindele rahuldav. Üleminekueksami vorm võib olla:
 - kirjalik (test, uurimus vms)
 - suuline (eksamipileti küsimustele vastamine, ettekanne vms)
 - kombineeritud (nii kirjalik kui suuline)

1.8 Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

4. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.
5. Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

1.9 Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

1. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
 - 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
 - 2) kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid.
 - 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppekavas sätestatud õppesuunast tulenevat ainevaldkonda või ainevaldkondi ning sotsiaal- ja loodusvaldkonda hõlmava gümnaasiumi koolieksami;
 - 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.
2. Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, või õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.
3. Gümnaasiumi lõpetanuks eksternina loetakse õpilane, kes, on sooritanud punktis 1 nimetatud eksamid ning aineksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses. Kooli lõpetamisel eksternina

võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

4. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud kooli õppekavas taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus.